

Commissie van advies inzake volkenrechtelijke vraagstukken

Secretariaat CAVV
Postbus 20061 2500 EB Den Haag
T: 070 348 48 89
E: djz-ir@minbuza.nl

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Datum | 14 december 2020

Onderwerp | Externe volkenrechtelijke advisering

Geachte heer Blok,

In uw brief van 12 november 2020 heeft u de CAVV gevraagd wat de adviescommissie nodig heeft om op korte termijn en objectief te kunnen adviseren op verzoek van het kabinet of het parlement, en daarnaast eventueel ongevraagd advies uit te brengen. In deze brief beantwoordt de adviescommissie uw vraag.

De CAVV is u erkentelijk voor uw waardering, zoals deze ook tot uitdrukking is gebracht in de kabinetsreactie op het NLA-advies. U gaf daarin te kennen dat de CAVV adviezen van hoge kwaliteit uitbrengt over uiteenlopende belangrijke onderwerpen, en dat het kabinet groot belang hecht aan de rol van de CAVV in het geven van volkenrechtelijk advies. De CAVV is verheugd over uw positieve waardering, en onderstreept dat de onderwerpen waarover zij advies geeft inderdaad zeer uiteenlopend in karakter zijn. Derhalve is het van belang om de structuren waarbinnen de CAVV opereert te verstevigen om de rol die de CAVV thans vervult op een duurzame wijze in te vullen en, waar nodig, te kunnen intensiveren. De adviescommissie vraagt u derhalve om het volgende:

Versterking van de ondersteuning

De CAVV stelt voor om de ondersteuning meer in lijn te brengen met de ondersteuning zoals de AIV deze geniet. Graag zou de CAVV bijgestaan willen worden door een inhoudelijke secretaris van 0,5 fte in een vergelijkbare salarisschaal als de AIV-secretarissen. Daarnaast zou het wenselijk zijn dat het secretariaat wordt uitgebreid met een administratief medewerker (0,2 fte) die ondersteuning kan bieden bij het notuleren van vergaderingen, het logistiek ondersteunen van de voorzitter, het bijhouden van het archief, de verzending van stukken aan de leden, het verspreiden van adviezen en het verzorgen van de website. De CAVV verwacht dat met vergroting van de capaciteit van het secretariaat de slagkracht van de commissie wordt vergroot.

Ten aanzien van het aanstellen van de secretarissen het volgende. De secretarissen zijn voor hun werkzaamheden uitsluitend verantwoording verschuldigd aan de CAVV (artikel 15, tweede lid van de Kaderwet adviescolleges). De CAVV stelt derhalve voor om met het ministerie van Buitenlandse Zaken afspraken te maken over de werving van secretarissen in de eerste plaats binnen het ministerie. De CAVV acht het van belang dat de functie van secretaris in overleg met haar voorzitter wordt ingevuld (artikel 15, vijfde lid).

Inbedding van het secretariaat

Een gerelateerd punt betreft de inbedding van het secretariaat. De CAVV stelt voorop dat de adviescommissie onafhankelijk opereert ten opzichte van haar opdrachtgever, overeenkomstig haar wettelijke taak als onafhankelijk adviescollege. Momenteel wordt het secretariaat gevoerd door twee secretarissen (ieder 0,1 fte) die het werk voor de CAVV verrichten als onderdeel van hun functie bij de afdeling Internationaal Recht. De adviescommissie wil graag benadrukken dat dit naar grote tevredenheid en op bijzonder professionele wijze gebeurt.

Desalniettemin spreekt de CAVV de wens uit om het secretariaat in te richten als een onafhankelijke eenheid naar het model van de AIV, die formatief elders wordt ondergebracht bij het ministerie van Buitenlandse Zaken, om organisatorisch op afstand te worden geplaatst van de interne volkenrechtelijke advisering en daarmee iedere schijn van belangenverstrengeling tegen te gaan. Dit is te meer van belang indien het CAVV-secretariaat in de toekomst een grotere rol krijgt bij de inhoudelijke voorbereiding van adviezen.

Samenstelling en uitbreiding CAVV

De CAVV bestaat thans uit negen leden. Gegeven het feit dat de adviezen zeer uiteenlopend van onderwerp en karakter kunnen zijn, en dat de adviescommissie anticipeert op een toename van het aantal adviezen dat gelijktijdig per jaar in ontwikkeling is, bestaat de voorkeur om dit aantal uit te breiden tot twaalf leden. Daartoe verwijst de adviescommissie naar artikel 10 van de Kaderwet adviescolleges waaruit volgt dat een commissie uit hoogstens 15 leden mag bestaan. Om de onafhankelijke positie van de CAVV verder te versterken stelt de CAVV tevens voor om de voorzitter van de CAVV te betrekken bij de ambtelijke selectie van kandidaten.

Vergoeding

Ook bij versterking van de ondersteuning zal het inhoudelijke werk veelal op de schouders van de leden terecht blijven komen vanwege hun specifieke deskundigheid. Momenteel ontvangen de voorzitter en de leden van de CAVV een vergoeding per vergadering van € 310 respectievelijk € 235. De CAVV stelt voor om de vergoedingen van haar leden aan te laten sluiten bij de Vergoedingsregeling van de AIV, in die zin dat de voorzitter en de leden in aanmerking komen voor een vaste vergoeding. Dit maakt dat de vergoeding meer in balans komt met de werkzaamheden die door de leden worden verricht, aangezien de werkzaamheden vooral buiten de vergaderingen plaatsvinden.

Externe experts

De CAVV maakt bij gelegenheid gebruik van externe experts die een bijdrage leveren op het specifieke terrein van hun expertise. Op deze wijze is de CAVV nog beter in staat advies te geven op het volle terrein van het volkenrecht. Voor de vergoedingen van deze externe experts zal het aan de CAVV toegewezen budget worden aangewend. De CAVV gaat er vanuit dat het huidige budget toereikend zal zijn, maar zal zo nodig om verhoging verzoeken.

De CAVV is van mening dat zij met de structuren zoals hierboven geschetst kan voldoen aan haar wettelijke taak om volkenrechtelijk advies te geven, tenzij het aantal adviesaanvragen significant groter wordt. Hierbij dient nog wel het volgende te worden opgemerkt. Gegeven het karakter van de CAVV als adviesorgaan zal de nadruk van advisering door de commissie liggen op het juridische (toetsings)kader en toepasselijke regels en criteria. Daarbij worden relevante praktijksituaties, feiten en politieke ontwikkelingen natuurlijk meegenomen, maar een terugkijkend feitenonderzoek en een daaraan gekoppeld oordeel valt niet binnen het mandaat van de commissie.

De CAVV zal ook terughoudend blijven omgaan met haar bevoegdheid om ongevraagd advies te geven. De CAVV stelt voorop dat de adviescommissie bereid is om, waar mogelijk en opportuun, gebruik te maken van haar bevoegdheid om u uit eigen beweging te adviseren. De CAVV is van mening dat adviezen uit eigen beweging een goed en dynamisch instrument kunnen zijn om de relevantie van het internationaal recht op actuele, concrete dossiers aan te geven. Dat neemt niet weg dat een juiste balans moet worden gevonden tussen enerzijds de mogelijkheid om bij te dragen aan advisering over volkenrechtelijke vraagstukken die opkomen in de actualiteit, en anderzijds de noodzaak om te voorkomen dat de CAVV zich onnodig mengt in politieke discussies, waardoor haar onafhankelijkheid in het geding kan komen.

Voor wat betreft de termijn van advisering, heeft de CAVV al laten zien dat zij op korte termijn kan adviseren indien nodig, maar het karakter van de CAVV als collectief orgaan samengesteld uit leden die een andere hoofdbezigheid hebben, sluit advisering op zeer korte termijn uit.

De adviescommissie is graag bereid tot nader overleg over bovenstaande indien gewenst en stelt in ieder geval voor om een jaar na inwerkingtreding van de wijzigingen te evalueren of de doorgevoerde wijzigingen tot het gewenste resultaat hebben geleid.

Hoogachtend,

Prof. dr. L.J. van den Herik
Voorzitter CAVV